

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2014 - 2018

SAMEN STAAN WE STERKER

Denken Durven Doen

CDA Aalten – Dinxperlo

www.cda.nl/aalten

Bezoek onze website en lees wat we de afgelopen 4 jaar in onze gemeente bereikt hebben met uw stem!

Inhoudsopgave

Van de voorzitter **4**

---

1. Mensen maken hun leefomgeving **5**

- 1.1 De lokale overheid ondersteunt en nodigt uit
- 1.2 Belangenverenigingen en Naoberfonds
- 1.3 Historisch belang
- 1.4 Religieus en cultureel erfgoed
- 1.5 Monumentenbeleid
- 1.6 Plaatselijke cultuur en musea
- 1.7 Bibliotheken
- 1.8 Jong geleerd, ook in de cultuur
- 1.9 Maatschappelijke stage
- 1.10 Het Klantcontactcentrum
- 1.11 Communicatie via telefoon en website
- 1.12 Informatie via website en krant

2. Van grenzen naar ruimte **7**

- 2.1 Minder regels
- 2.2 Ruimte aan bedrijven
- 2.3 Geen 100% toezicht bij het bouwen
- 2.4 Herstructureren van bedrijventerreinen
- 2.5 Ruimte voor de lokale woningmarkt
- 2.6 Flexibele huisvesting
- 2.7 Bouwen in de kleine kernen
- 2.8 Grondprijzen
- 2.9 Hypothecaire garantstelling
- 2.10 Vermindering van de administratieve druk voor verenigingen
- 2.11 Opstartsubsidies
- 2.12 Ruimte in het verkeer
- 2.13 Fysieke bereikbaarheid
- 2.14 Toerisme

3. Voorkomen is beter **10**

- 3.1 Voorkomen is beter dan genezen
- 3.2 Eigen kracht
- 3.3 Levensbestendig wonen
- 3.4 Woningaanpassing
- 3.5 Elkaar ontmoeten
- 3.6 Mantelzorg
- 3.7 Wijkzorg dicht bij huis
- 3.8 Slimme zorg
- 3.9 Huishoudelijke hulp
- 3.10 Persoonlijke verzorging
- 3.11 Mobiliteit
- 3.12 Jeugdzorg
- 3.13 Eén gezin, één plan, één regisseur
- 3.14 Ondersteuning voor ouders
- 3.15 Onveiligheid voorkomen en bestrijden
- 3.16 Vandalisme
- 3.17 Alcoholbeleid

Inhoudsopgave

4. Iedereen doet mee **13**

- 4.1 Burgers moeten de zorg krijgen die ze nodig hebben
- 4.2 Maatschappelijk betrokken ondernemen
- 4.3 Loonkostensubsidies en sociale werkvoorziening
- 4.4 Werk
- 4.5 Vrijwilliger
- 4.6 Een tegenprestatie
- 4.7 Jongeren zonder baan
- 4.8 Werkervaringsplan
- 4.9 Niet meer ontzorgen, maar ondersteunen
- 4.10 Eigen budget of in natura
- 4.11 Welzijn van mensen
- 4.12 K4
- 4.13 De voedselbank
- 4.14 Schuldhulpverlening
- 4.15 Verenigingen, cement van de samenleving
- 4.16 Participatiefonds
- 4.17 Onderwijs, ook in de kleine kernen

5. Niet alles is in geld uit te drukken **16**

- 5.1 Winkels
- 5.2 De gemeente en de bedrijfscontacten
- 5.3 Digitale bereikbaarheid
- 5.4 Aanbestedingsbeleid
- 5.6 Koopzondagen
- 5.7 Een agrarische gemeente
- 5.8 Een groene gemeente
- 5.9 Woonlasten
- 5.10 Ruimte geven

6. Samenwerken over grenzen **18**

- 6.1 Gemeentelijke herindeling
- 6.2 Regio Achterhoek
- 6.3 Samenwerking met Duitsland
- 6.4 Duitse taal

Van de voorzitter

Het CDA staat voor gerechtigheid, solidariteit, gespreide verantwoordelijkheid en rentmeesterschap. Dat is iets dat we niet alleen kunnen. Daar hebben we u voor nodig. Dat moeten we samen doen. Daar komt ook de titel van dit programma vandaan. De visie van het CDA is dat de overheid het niet alleen kan, maar dat de overheid het alleen kan met uw hulp! Dat is naar mijn idee ook de rode draad in dit verkiezingsprogramma. Het CDA wil niet dat de gemeente alles voor u regelt. Het CDA wil dat de gemeente faciliteert en ondersteunt waar dat nodig is. Bij het CDA Aalten-Dinxperlo komen de termen gerechtigheid, solidariteit, gespreide verantwoordelijkheid volledig tot hun recht.

In de afgelopen vier jaar hebben we dat zo goed mogelijk gedaan en in de komende vier jaar gaan we dat weer zo goed mogelijk doen. Samen met u!

In deze inleidende woorden kijk ik graag nog even kort terug op de afgelopen 4 jaar. Samen met u hebben we veel bereikt. Voor de lange termijn hebben we goede investeringen gedaan waar we als gemeente Aalten weer vele jaren mee vooruit kunnen. Lange termijn visie heet dat. Ondanks deze investeringen hebben we een gezond financieel huishoudboekje.

Als ik een aantal van onze behaalde resultaten mag noemen:

- 3^e zaaldeel in Dinxperlo
- Sterke ondersteuning verenigingsleven
- Rotonde Kobus
- Kulturhus Bredevoort
- Budget neutrale realisatie nieuw gemeentekantoor
- Open houden van gemeente loket in kern Dinxperlo
- Realisatie nieuwe atletiek accommodatie AVA70
- Doordat de woonlasten niet zijn gestegen behoren die van onze gemeente tot de laagste van Gelderland
- Muziekverenigingen ontvangen nu een instrumentenvergoeding

Met uw steun kunnen wij ook de komende 4 jaar weer vele mooie en goede zaken van de grond krijgen zodat onze mooie gemeente nog mooier en beter wordt dan deze nu al is. Ik vraag u dan ook met klem om op 19 maart 2014 op het CDA te stemmen...

Met vriendelijke groet,

Rik van Lochem
Bestuursvoorzitter CDA Aalten Dinxperlo

Hoofdstuk 1: Mensen maken hun leefomgeving

Mensen horen graag ergens bij. Ons ideaal is een gemeente waar mensen zich thuis voelen en een persoonlijke bijdrage willen leveren. Wij geloven in de vitaliteit van de lokale samenleving. Mensen maken hun eigen leefomgeving. Hierbij geldt: vertrouwen geven is vertrouwen krijgen.

1.1 De lokale overheid ondersteunt en nodigt uit

Het CDA ondersteunt eigen initiatieven en prioriteiten van mensen. De gemeentelijke organisatie moet daarom dienstbaar en betrouwbaar zijn en ruimte bieden.

Het CDA wil dat de gemeente gebruik maakt van de denkkraft in de samenleving, en de bereidheid van velen om zich in te spannen voor een betere leefomgeving.

1.2 Belangenverenigingen en Naoberfonds

Belangenverenigingen zijn cruciaal in onze dorpen en kleine kernen. Zij staan dicht bij de mensen en weten waar behoefte aan is. De gemeente geeft een budget aan belangenverenigingen die met een goed plan komen.

Bijvoorbeeld voor het opzetten van een structuur voor vrijwilligerszorg en mantelzorg op het niveau van een kleine kern. Of voor groen in de buurt, of een speelgelegenheid.

Dat is het Naoberfonds.

1.3 Historisch belang

Wij hechten aan de plaatselijke geschiedenis, aan monumenten en aan immaterieel erfgoed die bijdragen aan de eigen identiteit van de gemeenschap. We willen bewaren wat waardevol is, maar het initiatief moet van de inwoners uitgaan. De gemeente kan aanmoedigen en ondersteunen.

1.4 Religieus en cultureel erfgoed

Kerkgebouwen en andere religieuze objecten zijn karakteristiek en beeldbepalend. Zij behoren soms tot de oudste gebouwen en staan vaak in het centrum van onze dorpen. Op andere plekken staan villa's, boerderijen en landschapsobjecten die nauw verbonden zijn met de geschiedenis van onze streek. Het is waard om die ook te behouden om door te geven aan volgende generaties.

1.5 Monumentenbeleid

Via het monumentenbeleid ondersteunt de gemeente restauraties en verbouwingen. De gemeente denkt mee, onder meer bij het vergunningenbeleid en het aanvragen van provinciale en rijkssubsidies. Wanneer kerken en monumenten hun bestemming verliezen, werkt de gemeente actief mee bij het zoeken naar een alternatieve bestemming. De ontwikkelingen op 't Zand in Bredevoort baren ons zorgen. Het CDA is voorstander van het afbreken van de voormalige school op 't Zand zodat er een groot en ruim plein ontstaat. Voor Sint Bernardus moet een bestemming worden gezocht die recht doet aan de historische waarde. Het boekenstadcentrum zou verplaatst kunnen worden naar het leegkomende "De Veste".

Het CDA ondersteunt restauraties door particulieren. Hun objecten zijn even waardevol voor het aanzicht van onze dorpen en steden en bevorderen het toerisme.

1.6 Plaatselijke cultuur en musea

De Aaltense Musea, kerkje "De Rietstap", het Grenslandmuseum in Dinxperlo en Boekenstad Bredevoort zetten onze gemeente op de kaart in Nederland en in Duitsland. Het CDA ondersteunt deze toeristische trekpleisters.

1.7 Bibliotheken

De bibliotheken in Aalten en Dinxperlo zijn belangrijk voor onze inwoners. Daarom moeten zij voldoende open of digitaal bereikbaar zijn. Het CDA ondersteunt de bibliotheken. De particuliere bibliotheken in IJzerlo en Lintelo kunnen blijven rekenen op steun van het CDA.

1.8 Jong geleerd, ook in de cultuur

Het is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen dat zij de plaatselijke cultuur en historie leren kennen. Lesmateriaal moet daarvoor blijvend ontwikkeld worden, bijvoorbeeld in de vorm van leskoffers. Excursies naar boerderijen, plaatselijke kerken en dergelijk vindt het CDA belangrijk.

1.9 Maatschappelijke stage

Van de maatschappelijke stage van de middelbare schooljeugd gaat een grote vormende waarde uit. Door het meedraaien in allerlei maatschappelijke instellingen ontstaat wederzijds begrip en wordt soms de kiem gelegd voor een beroepskeuze. Als de hogere overheid deze stage wil afschaffen, wil het CDA die samen met de scholen handhaven.

1.10 Het Klantcontactcentrum

Momenteel wordt gewerkt aan de realisering van een klantcontactcentrum (KCC) aan de Hofstraat. Deze moet een goede service bieden en laagdrempelig zijn, zowel fysiek als digitaal.

1.11 Communicatie via telefoon en website

Niet iedereen heeft internet. De gemeente moet ook via de telefoon en aan de balie gemakkelijk benaderbaar zijn. De burger houdt de keuze: digitaal, telefoon of contact aan de balie.

1.12 Informatie via website en krant

De digitale informatie en dienstverlening van de gemeente moeten gemakkelijk vindbaar zijn, ook voor mensen met een beperking. Daarom moet de gemeentelijke website voldoen aan het waarmerk drempelvrij. De gemeentelijke pagina's in de plaatselijke weekkranten blijven belangrijk. Het is wel goed daarbij te letten op begrijpelijke en korte teksten zodat de burger door de bomen het bos nog ziet.

Hoofdstuk 2: Van grenzen naar ruimte

In de afgelopen jaren is de overheid steeds meer regels gaan voorschrijven en steeds meer gaan controleren. Het verantwoord en uitvoerend beleid is voor velen een dagtaak geworden. Als er een incident is, is de eerste reactie van de pers en het publiek vaak: 'daar moet de overheid wat aan doen!' Het CDA wil deze trend keren.

2.1 Minder regels

Minder regels stellen en meer vertrouwen geven. Mensen moeten worden aangesproken op hun gezonde verstand en niet op de precieze uitvoering van regeltjes. Daarom moet de stofkam door de regelgeving.

2.2 Ruimte aan bedrijven

Het CDA wil ondernemers ruimte geven om te ondernemen. CDA wil dat de gemeente de regelgeving minimaliseert en hulp biedt bij het invullen van aanvragen.

2.3 Geen 100% toezicht bij het bouwen

Wie een bedrijf of woning bouwt of verbouwt heeft een eigen verantwoordelijkheid. Het CDA wil dat de gedrukte druk minder wordt. Het CDA wil een beperkter toezicht op de bouw.

2.4 Herstructureren van bedrijventerreinen

Het CDA wil voor alle drie hoofdkernen Aalten, Dinxperlo en Bredevoort voldoende industrieterreinen. De gemeente werkt samen met bedrijven om de bestaande bedrijventerreinen te herstructureren of updaten. Het CDA wil lege plekken opvullen en bestaande gebouwen een nieuwe bestemming geven voordat er nieuwe agrarische gronden worden opgeofferd. Gronden die voor lange tijd niet nodig zijn krijgen voorlopig een nuttige bestemming. Denk daarbij aan het tijdelijke beschikbaar stellen van gronden voor bijvoorbeeld evenementen of sport.

2.5 Ruimte op de lokale woningmarkt

De woningmarkt zit op slot. Het CDA wil er alles aan doen om de woningmarkt te herstructureren en vlot te trekken. Verduurzamen en verbeteren van de woning vindt het CDA belangrijker dan nieuwbouw. Voor studerende jongeren moet het aantrekkelijk zijn om weer terug te komen naar de gemeente Aalten. Het is belangrijk dat de huisvesting op een goede en aantrekkelijke manier is geregeld. Starters op de woningmarkt kunnen of willen vaak geen woning kopen. Het CDA wil de corporaties aanspreken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid door voor voldoende goedkope huurwoningen te zorgen.

2.6 Flexibele huisvesting

Bij aanvragen van extra wooneenheden in bestaande gebouwen wil het CDA flexibel omgaan met de regels. Bijvoorbeeld door jongerenhuisvesting mogelijk te maken in het gebouw van het voormalige Hoge Veld. Het CDA zal zich tevens inzetten voor meerdere (huur) appartementen/woningen in grote karakteristieke/monumentale boerderijen, om zo de leefbaarheid in kleine kernen te bevorderen en een stevig financieel fundament te leggen voor het behoud van deze gebouwen.

2.7 Bouwen in de kleine kernen

De leefbaarheid in de kleine kernen staat of valt met de aanwezigheid van jonge gezinnen. In alle kernen zijn nu voldoende bouwterreinen aanwezig. Plannen voor nieuwbouw worden door de gemeente positief ontvangen. Het CDA ziet Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) als een prima ontwikkeling. Hierbij kunnen mensen zelf hun huis (laten) bouwen in plaats van een ontwikkelaar. Waar bouwprojecten moeilijk van de grond komen, kan de gemeente avonden organiseren om mensen enthousiast te maken voor het CPO.

2.8 Grondprijzen

De bouw kan flink gestimuleerd worden door een korting op de grondprijs. Particulieren en lokale ontwikkelaars kunnen dan goedkoper bouwen. De woningcorporaties kunnen garant staan voor enkele nog onverkochte woningen in een project door ze af te nemen waardoor het project *wel* start.

2.9 Hypothecaire garantstelling

Het CDA wil een onderzoek of de gemeente garant kan staan voor hypotheek van starters. Hierdoor kunnen bijvoorbeeld jonge startende gezinnen in onze gemeente wonen en dragen zij bij aan de leefbaarheid in onze kernen. Het kopen door starters zorgt vaak voor een kettingverkoop. Op deze wijze wordt werkgelegenheid in de bouw, maar ook in toeleveringsbedrijven als schilders en loodgieters gestimuleerd.

2.10 Vermindering van de administratieve druk voor verenigingen

Het CDA streeft ernaar om de administratieve last voor verenigingen zo klein mogelijk te laten zijn. Subsidies kunnen voor meerdere jaren aangevraagd worden. Jaarlijks hoeven slechts de ledenaantallen en de bevestiging dat men activiteiten ontplooid heeft, doorgegeven te worden. Zo komen verenigingsbesturen toe aan hun eigenlijke taak.

2.11 Opstartsubsidies

Als mensen nieuwe maatschappelijke initiatieven ontwikkelen, moet voor een vastgestelde periode een opstartsubsidie verkregen kunnen worden. Is het initiatief niet levensvatbaar, dan eindigt die weer. Liever eerst proefdraaien in samenspraak met de mensen dan energie steken in dikke nota's schrijven.

2.12 Ruimte in het verkeer

Het is een goede zaak als de gemeente onderzoekt of alle verkeersborden en verkeerstekens wel nodig zijn. Kappen in dit woud verhoogt de attentiewaarde van de verkeersdeelnemer. De verkeerssituatie aan de Haartsestraat ter hoogte van AZSV en Altec is niet ideaal. Het is tevens een belangrijke ontsluitingsweg voor de Haart en toegangsweg voor sporters en de toeschouwers. Er zijn parkeerproblemen waardoor de verkeersveiligheid en de doorstroming afneemt. Het CDA wil een passende oplossing voor de situatie op de Haartsestraat.

2.13 Fysieke bereikbaarheid

Het vrachtverkeer moet zo veel mogelijk gebruik maken van de daarvoor bestemde wegen. Bij Dinxperlo wil het CDA onderzoeken of een verbinding tussen de Aaltenseweg (N819) en de Dinxperloërstrasse (L606) in Suderwick mogelijk is. Overleg met Bocholt is hierbij van belang.

Voor het langzaam verkeer tussen Bredevoort en Aalten en voor de ontsluiting van de Haart, streven wij naar een opwaardering van de ventweg langs de N318 ter hoogte van de Stationsweg tot en met de Tolhuisweg. Met deze extra ontsluiting zal het verkeersaanbod op minder geschikte plekken zoals de Walfortlaan afnemen.

2.14 Toerisme

Toerisme wordt een steeds belangrijkere peiler in onze gemeente. Het CDA vindt het belangrijk dat we als gemeente het toerisme bevorderen en blijven aanjagen. Toerisme is goed voor de werkgelegenheid. Voor het toerisme én voor de eigen bevolking zijn evenementen met een regionale uitstraling als Country Fair, Bredevoort schittert, de Grensmarkt en talrijke culturele manifestaties heel belangrijk. Het CDA wil extra kosten voor de organisatoren als inhuren van “security” voorkomen.

Het CDA zou graag zien dat de AA-Strang komend uit de gem. Oude IJsselstreek bevaarbaar gemaakt wordt voor pleziervaart. Het gebied tussen de rondweg/Anholtseweg en de AA-Strang (tussen de Arena en waterzuivering/watertuin) kan dan ontwikkeld worden tot watersportgebied/jachthaven i.c.m.

verblijfsrecreatie. Aangetoond is dat watersport een echt positieve impuls kan geven aan het toerisme en dus aan de Achterhoekse economie.

Het bevaarbaar maken en doortrekken van de AA-Strang in Duitsland kan dan ook een veilig alternatief worden voor pleziervaart om in Duitsland te komen i.p.v. via de Waal/Rhein. NUON gelden die beschikbaar gesteld worden voor duurzame werkgelegenheid en toerismebevordering zouden hier goed ingezet kunnen worden.

Hoofdstuk 3: Voorkomen is beter

Als er iets misgaat in een mensenleven, is er in onze samenleving een vangnet. Daarbij is de nadruk vooral komen te liggen op kostenbeheersing. Toch kijkt iedereen bij een nieuw probleem naar de overheid als de oplossing voor alle problemen. Het CDA wil deze trend keren. Wat kun je nog zelf en wat kunnen mensen met elkaar? Uiteindelijk moet elke burger de zorg krijgen die hij nodig heeft.

3.1 Voorkomen is beter dan genezen

Juist in de zorg is voorkomen beter. Dat vraagt om een zo gezond mogelijke levensstijl. Goede voorlichting over voeding en beweging kunnen een gezond leven bevorderen. Investeren in voorzieningen die sport en bewegen stimuleren en ongezond gedrag tegen gaan.

3.2 Eigen kracht

Als mensen getroffen worden door lichamelijke of andere ongemakken kunnen zij vaak meer dan zij zelf denken. Zelf doen is goed voor het zelfbeeld en ook voor de sociale contacten. Maar niet iedereen kan zichzelf redden. Voor wie dit nodig hebben zorgt de gemeente voor een goede woon-, zorg-, en welzijnsomgeving. Dit is met name het geval voor ouderen en mensen met een beperking. Het gaat hier om maatwerk en niet om een recht.

3.3. Levensbestendig wonen

Het CDA ondersteunt het nieuwe Achterhoekbrede beleid om in te zetten op kwaliteitsverbetering van woningen. Mensen willen zo lang mogelijk thuis blijven wonen, dus zet de gemeente in op woningaanpassingen en herstructurering. Bij nieuwbouw- en verbouwprojecten wordt gelet of er voldoende nulredenwoningen, levensbestendige woningen en meergeneratiewoningen zijn. Burgers worden gestimuleerd om de woning levensloopbestendig te maken.

3.4 Woningaanpassing

Woningaanpassing is in de eerste plaats een zaak van de eigenaar. Wanneer in redelijkheid vastgesteld wordt dat de bewoner de kosten zelf niet kan dragen, wordt gekeken wat de gemeente kan bijdragen.

3.5 Elkaar ontmoeten

Vereenzaming ligt op de loer bij ouderen of mensen die hun woning moeilijk kunnen verlaten. Het CDA steunt initiatieven die contacten in de buurt of dorpskern, of tussen oud en jong bevorderen. Ouderenbonden, vrijwilligers en mantelzorgers en moderne communicatiemiddelen spelen hierbij een belangrijke rol.

3.6 Mantelzorg

Mantelzorgers hebben een waardevolle taak in onze samenleving. Overbelasting ligt op de loer. Mantelzorgers moeten een luisterend oor kunnen vinden voor hun problemen en soms moeten zij ontlast kunnen worden. Het CDA ondersteunt initiatieven die dit mogelijk maken.

3.7 Wijkzorg dicht bij huis

Zorg moet zo dicht mogelijk bij huis georganiseerd worden. Verpleeghulp aan huis werkt eraan mee dat ouderen langer thuis kunnen blijven wonen.

3.8 Slimme zorg

Technische mogelijkheden kunnen bijdragen aan de zorg en onderlinge contacten. Steeds meer ouderen kunnen uit de voeten met internet. Via het internet kunnen ouderen vaker in contact komen met zorgverleners, met hun kinderen en met elkaar. Het CDA zet in op het toepassen van deze technische vernieuwingen. Hulpmiddelen worden indien mogelijk hergebruikt. De administratieve last moet tot een minimum beperkt worden.

3.9 Huishoudelijke hulp

De gemeente heeft een belangrijke taak in de organisatie van de huishoudelijke hulp. Daarbij zal eerst gekeken worden wat mensen zelf kunnen, vervolgens wat de omgeving kan betekenen, voordat de gemeente hulp gaat organiseren. Samen met de Achterhoekse gemeentes willen wij vanaf 2015 ons richten op goede, betrouwbare en transparante zorg waarbij ook slimme oplossingen gebruikt worden.

3.10 Persoonlijke verzorging

Ook bij persoonlijke verzorging zal gekeken moeten worden welke zorg nodig is. Bij aanbestedingen kan dat in de vorm van zorg in natura, pgb's en alfahulp. Bij aanbesteden staat de kwaliteit van de zorg voorop.

3.11 Mobiliteit

Voorzieningen moeten goed bereikbaar zijn. Daarom is betaalbaar openbaar vervoer als de Regiotaxi belangrijk. Ook is het goed dat er voorzieningen in de directe omgeving aanwezig zijn. Daarom is het belangrijk dat er voldoende dorpshuizen, kulturhusen, medische voorzieningen en pinautomaten en andere plekken zijn waar men activiteiten organiseert voor ouderen.

3.12 Jeugdzorg

Vanaf 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Hier moet het accent liggen op het voorkómen. Wanneer het toch dreigt mis te gaan, wordt het in ieder geval vroegtijdig gesignaleerd. Het op peil houden van jeugdvoorzieningen als kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, scholen, sportclubs en jongerenwerk voorkomt dat te veel jongeren gebruik moeten maken van de jeugdzorg.

3.13 Eén gezin, één plan, één regisseur

Meervoudige problemen in een gezin moeten eenduidig worden aangepakt. Daarom is het noodzakelijk dat er een gezinsregisseur is die de hulpverlening rond dit gezin op elkaar afstemt. Daarmee zorgt men ervoor dat de hulp zo effectief mogelijk wordt ingezet en er goed wordt samen gewerkt tussen de verschillende instanties.

3.14 Ondersteuning voor ouders

Het Centrum voor Jeugd en Gezin houdt zich bezig met ondersteuning van ouders die met opvoedingsvragen zitten. Het Centrum ondersteunt ook onderlinge contacten tussen ouders.

3.15 Onveiligheid voorkomen en bestrijden

Het CDA wil onderzoeken of het zinvol is om in de gemeente Aalten wijkraden op te richten. Een wijkraad beschikt over goede contacten met de wijkagent, de gemeente en andere instanties. Daarnaast hebben ze een eigen budget voor het oplossen van knelpunten in de wijk. Bewoners gaan zich zodoende verantwoordelijk voelen voor de wijk en pakken zaken gezamenlijk met de gemeente en de wijkagent op. Het politiebureau of een ander direct contact met de politie moet dichtbij huis mogelijk blijven met publieksvriendelijke openingstijden. De bekendheid van de wijkagent moet ook bij de burgers worden vergroot. Hiermee zijn in andere gemeenten goede resultaten bereikt.

3.16 Vandalisme

Het CDA wil dat de gemeente binnen twee werkdagen kleine vernielingen aan openbare eigendommen herstelt. Jaarlijks wordt er een overzicht van de gemaakte herstelkosten gepubliceerd. Indien mogelijk worden de kosten verhaald op de daders of ouders in geval van minderjarigheid.

3.17 Alcoholbeleid

Problematisch alcoholgebruik, met name van jongeren onder de 18, dient te worden aangepakt. Het CDA zal informatiecampagnes in scholen en jeugdclubs krachtig steunen. Het CDA wil overmatig alcoholgebruik terugdringen en daarbij ook een beroep doen op de eigen verantwoordelijkheid van de horeca, sportkantines, supermarkten e.d. Bij misbruik en overlast wordt er snel en adequaat opgetreden. Ouders worden actief geïnformeerd wanneer overmatig alcohol gebruik is geconstateerd bij een jongere.

Hoofdstuk 4: Iedereen doet mee

Mensen die geen eigen inkomen kunnen verdienen moeten kunnen rekenen op ondersteuning: vanuit de eigen leefomgeving of vanuit de overheid. Maar iedereen heeft een taak. Jong of oud, zonder werk of niet, iedereen kan iets betekenen voor de samenleving. Wij willen geen vrijblijvendheid maar betrokkenheid.

4.1 Burgers moeten de zorg krijgen die ze nodig hebben

Wij onderschrijven de drie uitgangspunten van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning:

1. Iedereen doet mee
2. Problemen worden voorkomen door preventie en vroegtijdige signalering
3. Problemen worden opgelost, waar mogelijk in de directe leefomgeving en waar nodig door individuele ondersteuning.

4.2 Maatschappelijk betrokken ondernemen

Van ondernemers mag sociale verantwoordelijkheid worden verwacht. Veel bedrijven sponsoren plaatselijke verenigingen en sociale projecten. Zij bieden ook werkplekken aan jonggehandicapten, herintreders en langdurig werklozen. Bedrijven kunnen veel doen aan voorlichting op scholen en het bieden van maatschappelijke stages. Dat is ook goed voor de instroom, met name in de technische beroepen. Van financiële dienstverleners verwachten wij hulp bij het voorkomen van schulden.

Bij gemeentelijke aanbestedingen wordt de maatschappelijke betrokkenheid meegewogen.

4.3 Loonkostensubsidies en sociale werkvoorziening

Niet iedereen is in staat om zijn eigen geld helemaal zelf te verdienen. Zij mogen niet buiten de boot vallen. Meest wenselijk is, dat zij een werkplek met loonsubsidie krijgen bij een werkgever. Voor mensen die alleen in een beschermde werkomgeving kunnen functioneren, moet er plaats blijven in de sociale werkvoorziening of (inter-)gemeentelijke werkbedrijven.

4.4 Werk

Werk is het middel bij uitstek om deel te nemen aan de samenleving. Daarom zal het CDA met alle kracht mogelijkheden bevorderen om de werkgelegenheid te vergroten. Helaas is er niet voor iedereen werk. In deze crisistijd zijn velen ongewild werkeloos. Zij verdienen ondersteuning maar wij verwachten van hen ook een tegenprestatie.

4.5 Vrijwilliger

Er worden initiatieven ontwikkeld om mensen zonder baan in te zetten als vrijwilliger, ofwel rechtstreeks bij mensen, verenigingen of instellingen die dit nodig hebben. Hierbij denkt het CDA aan bijvoorbeeld dagbesteding, mee uit wandelen, klussen en ondersteuning.

4.6 Een tegenprestatie

Van mensen die een financiële bijdrage krijgen van de overheid mag wat terugverwacht worden, met uitzondering van de mensen die daartoe niet in staat zijn. De Gemeente vraagt aan mensen met bijvoorbeeld werkloosheid- of bijstandsuitkering om een tegenprestatie. Dit kan in de vorm van vrijwilligerswerk of inzet bij WMO-taken. Het kan ook in de vorm van sneeuwvrij maken van stoepen wegen en paden dichtbij bijvoorbeeld verzorgingshuizen. Bij weigering kan gekort worden op de uitkering.

4.7 Jongeren zonder baan

Jongeren tot 27 jaar horen niet thuis te zitten. Doen zij dit wel, dan dienen zij zich aan te melden voor: scholing, werk, vrijwilligerswerk of een re-integratieproject.

4.8 Werkervaringsplan

Van de gemeente als werkgever mag verwacht worden dat zij een voorbeeld is voor anderen. Het CDA steunt het werkervaringsplan van de gemeente waar met name jongeren een kans moeten krijgen op werkervaring.

4.9 Niet meer ontzorgen, maar ondersteunen

Ondersteuning wordt direct en voorwaardelijk geboden. Het CDA gaat daarbij uit van het vertrouwen in de burger. Hij stelt de zorgvraag zelf en aan de keukentafel wordt gezocht naar de best mogelijke oplossing. Het gaat niet om de procedure maar om het resultaat. Bij de oplossing wordt eerst gekeken wat de eigen kring kan doen en aanvullend wat de gemeente kan bieden. Ondersteuning is in principe een tijdelijke zaak, maar in veel gevallen zal die chronisch zijn (ouderen, mensen met een handicap).

4.10 Eigen budget of in natura

De gemeente financiert geen instellingen maar de zorgvraag. Dat kan op diverse wijzen als het persoonsgebonden budget, het persoonsvolgend budget of een vouchersysteem. Het is goed als de zorgvrager waar mogelijk regisseur blijft over zijn eigen zorg. Daarnaast zal zorg in natura nodig blijven voor mensen die niet in staat zijn de bijbehorende administratie zelf te regelen.

Bij de decentralisatie van de zorg van de landelijke overheid naar de Gemeente moeten kleine aanbieders zoals zorgboerderijen hun specifieke werk kunnen blijven doen. Het CDA wil dat de Gemeente hiermee rekening houdt bij het aanbesteden.

4.11 Welzijn van mensen

Leeftijd of lichamelijke, psychische of verstandelijke beperkingen mogen geen belemmering zijn voor deelname aan de samenleving. Iedereen hoort erbij. Op scholen, in bedrijven, in de sport en in het uitgaansleven wordt niemand buitengesloten. Iedereen heeft baat bij een gezonde levenswijze.

4.12 K4

Kulturhusen, **K**erken, **K**roegen en **K**ermissen zijn bij uitstek de plekken waar de inwoners van onze kernen elkaar ontmoeten. Hier vinden sportieve, inspirerende, culturele en welzijnsactiviteiten plaats. Deze activiteiten zijn voor jong en oud. In een kulturhus of dorps huis werken verenigingen en clubs samen. De gemeente ondersteunt en geeft ruimte aan nieuwe activiteiten.

Het CDA wil dat er gestart wordt met de realisatie van het kulturhus in Bredevoort. Het CDA streeft ook naar een kulturhus voor Dinxperlo. De inwoners van IJzerlo hebben een concreet plan om hun dorps huis te vernieuwen. Het CDA staat ervoor dat de gemeente meewerkt aan deze concrete plannen.

4.13 De voedselbank

Voedselbanken zijn helaas nodig. Deze hulp zou slechts tijdelijk moeten zijn. Samen met buurgemeenten zorgt onze gemeente voor een geschikte accommodatie. Gebruikers van voedselbanken hebben vaak meerdere problemen tegelijk en vallen soms buiten de hulpinstanties.

4.14 Schuldhulpverlening

Ook in onze gemeente zijn mensen in de schulden terecht gekomen. Het CDA wil dat de Gemeente hen een schuldhelpverleningstraject aanbiedt zodat mensen weer nieuw perspectief krijgen. De gemeente bevordert daarbij initiatieven van organisaties die vrijwilligers inzetten als schuldhelpmaatje.

4.15 Verenigingen, cement van de samenleving

Burgers organiseren zich in verenigingen en clubs om sociale, sportieve, culturele of recreatieve redenen. Verenigingen zijn bij uitstek de vorm waarin mensen samenwerken en zich thuis voelen. Daarom verdienen zij krachtige ondersteuning door de gemeente. Dat gebeurt in de vorm van subsidies. Voor voetbalverenigingen wordt het bezit van een kunstgrasveld steeds belangrijker. Bij aanvragen daartoe wil het CDA kritisch en creatief meedenken om dit mogelijk te maken.

4.16 Participatiefonds

De gemeente Aalten heeft een participatiefonds. Inwoners met een laag inkomen van de gemeente kunnen hier een beroep op doen wanneer ze maatschappelijk willen participeren en dit niet kunnen betalen. Denk daarbij aan een lidmaatschap van een sportvereniging. Het CDA wil meer bekendheid geven aan dit participatiefonds. Vertrouwenspersonen bij verenigingen moeten hier toezeggingen over kunnen doen naar de ouders van kinderen toe.

4.18 Onderwijs, ook in de kleine kernen

Scholen c.q. dependances zijn de belangrijkste vorm van leefbaarheid in een kleine kern. Wanneer er geen school is in de kern, dan is het voor jonge gezinnen ook niet aantrekkelijk om in die kern te wonen. Het CDA is voorstander van behoud van scholen c.q. dependances in kleine kernen en roept schoolbesturen op om deze te handhaven mits daarvoor voldoende draagvlak bestaat. De kwaliteit van onderwijs staat altijd voorop.

4.19 Zwemles

Het CDA vindt dat elk kind zwemvaardig moet worden. De verantwoordelijkheid ligt bij de ouders. Monitoring door de gemeente en het onderwijs vinden wij belangrijk. Als het volgen van zwemlessen om financiële redenen een probleem is, kan een beroep gedaan worden op het Participatiefonds.

Hoofdstuk 5: Niet alles is in geld uit te drukken

Een samenleving is gebaat bij een gezonde en duurzame economie. De gemeente creëert randvoorwaarden voor de noodzakelijke groei en ondersteunt bedrijven.

5.1 Winkels en weekmarkt

De detailhandel bepaalt het succes van de dorpskern. De ondernemersverenigingen BREM, FAM en IODUS zijn belangrijk voor de ondernemers en als gesprekspartner voor de Gemeente. Het CDA wil hen ondersteunen en de overlegstructuur intensiveren zodat in een vroeg stadium kansen ontdekt en benut worden. Als een bedrijf niet binnen de regels past, zoekt de gemeente met de ondernemer naar andere mogelijkheden. CDA streeft naar een levendig en compact winkelcentrum in de kernen Dinxperlo en Aalten waarbij de weekmarkt zeker in Dinxperlo een economische trekker is. Het lopende privatiseringsproces loopt al geruime tijd stroef. Voor het CDA is het belangrijk dat er goede ontplooiings- en bestaansmogelijkheden voor de marktondernemer overblijft zodat zij blijven komen en daarmee ook het publiek.

5.2 De gemeente en de bedrijfscontacten

Belangrijk is dat de bedrijfscontactfunctionaris een actieve rol aanneemt in het behouden van bestaande bedrijven en het werven van hier niet gevestigde bedrijven. Hierbij kan gedacht worden aan het werven van bedrijven in Duitsland. Dinxperlo is tenslotte de poort naar Duitsland.

5.3 Digitale bereikbaarheid

Het internet is een belangrijk communicatie medium geworden voor onze samenleving. Het CDA streeft na dat alle inwoners van de gemeente Aalten de beschikking hebben over een aansluiting met voldoende snelheid. Voor het buitengebied zal gekeken moeten worden naar de mogelijkheden die er zijn. Daarbij moeten wij ook de nieuwe technieken laten onderzoeken.

5.4 Aanbestedingsbeleid

Het CDA wil bij voorkeur dat bij aanbestedingen ook regionale (kleine) bedrijven en zelfstandigen zonder personeel mee mogen dingen. Dat kan bijvoorbeeld door het opdelen van grotere opdrachten.

5.6 Koopzondagen

Het CDA is terughoudend in het toestaan van koopzondagen. Er is meer in het leven dan werken alleen. Het CDA vindt het goed voor de hele samenleving als op één dag de meeste mensen vrij zijn om sociale activiteiten te ontplooiën.

5.7 Een agrarische gemeente

Een gezond platteland kan alleen bestaan bij een gezonde boerenstand. De gemeente Aalten is en blijft een agrarische gemeente. De moderne bedrijfsvoering vereist vaak aanpassingen om in te spelen op markt en maatschappij. Van boeren en burgers mag verwacht worden dat zij onze mooie natuur in stand houden. Daarom wil het CDA dat de Gemeente de agrarische bedrijfsvoering zoveel als dat mogelijk is ondersteunt. Het CDA wil mogelijkheden geven voor de agrariërs die door kunnen en willen. Daarbij passen ruimere bouwblokken.

Een kwalitatieve inpassing in het landschap van deze, uiteraard diervriendelijk en duurzame, landbouw is een vereiste.

Het CDA is terughoudend bij de teruggave van landbouwgronden aan de natuur (Aaltense Goor) Samenwerking is nodig tussen natuurbeheerder en de agrarische sector waardoor agrarische ondernemers veel meer betrokken worden in het beheer van terreinen.

5.8 Een groene gemeente

Wij betrekken bedrijven en burgers bij de overgang naar een duurzame gemeente. Wij willen burgers die zelf energie opwekken de ruimte geven. Bijvoorbeeld om stroom op te wekken met zonne-energie door zonnepanelen en zonneboilers bij voorkeur op daken. De gemeente heeft hierbij een voorbeeldfunctie *mits* het rendabel is.

5.9 Woonlasten

Aalten loopt voorop in het scheiden van het afval. Daardoor zijn de kosten voor het verwerken van afval flink omlaag gegaan. Dat voordeel geven wij terug aan de burger als beloning voor zijn goede gedrag. Zo heeft onze gemeente één van de laagste onroerend-zaakbelastingen van Gelderland. Dat willen wij zo houden. Burgers mogen weten waar hun geld heen gaat. Daarom willen wij een kort overzicht van de begroting bij de aanslag OZB voegen.

5.10 Ruimte geven

Het CDA wil in het centrum van Aalten ruimte geven aan voetgangers *en* automobilisten. Zij is tegenstander van het uitbannen van auto's uit het winkelgebied. Voor zowel mensen die minder goed ter been zijn als voor winkeliers blijft het belangrijk dat men dicht bij de winkels kan parkeren. Het CDA is voor een winkel-erf variant waarbij ouderen gemakkelijk bij de winkel kunnen blijven komen.

Hoofdstuk 6: Samenwerken over grenzen

Wij kunnen veel dingen niet realiseren op het niveau van alleen de gemeente Aalten. Om iets te bereiken moeten we samenwerken over grenzen. We hebben anderen nodig, in binnenland en buitenland.

6.1 Gemeentelijke herindeling

De landelijke politiek wenst dat gemeenten in omvang gaan opschalen. Gezien het aantal taken dat naar de gemeenten worden overgedragen, is daar wel wat voor te zeggen. Echter het CDA ziet gemeentelijk herindeling niet als noodzaak. Door intensieve samenwerking met buurgemeenten is meer voordeel te behalen dan verplichte fusie. Gemeente Aalten is een sterke gemeente die de zaken goed op orde heeft. De ontwikkelingen in buurgemeenten moeten wij wel nauwlettend volgen en er zo nodig op anticiperen. Het CDA wil dat de kleinste gemeente van de Achterhoek de regie in eigen hand houdt en niet afwacht en het risico loopt op verplichte samenwerking.

6.2 Regio Achterhoek

Het CDA is voor een sterke Regio Achterhoek. Het CDA zal zich bij de Regio Achterhoek sterk maken voor een goede ontsluiting van de Achterhoek d.m.v. versterking van het spoortraject en doortrekking van de A18. Tal van zaken zijn op bestuurlijk niveau al met buurgemeenten georganiseerd. Deze samenwerking zal in de toekomst uitgebreid moeten worden met WMO, jeugdzorg, hoger onderwijs, sociale werkvoorzieningen, openbaar vervoer, ambtelijke specialisaties en ICT. De samenwerking met het regionale woonbeleid is een voorbeeld geworden voor heel Nederland. Het CDA steunt deze Achterhoekse samenwerking met volle overtuiging.

6.3 Samenwerking met Duitsland

Aalten is een grensgemeente. Hier liggen kansen die nog lang niet altijd worden benut. Het zoeken naar werk in Duitsland moet krachtig gestimuleerd worden. Op het gebied van toerisme en detailhandel is er nog een wereld aan Duitse gasten te winnen. De Internationale Commissie is een uitstekend instrument om de samenwerking met de Duitse grensstreek uit te breiden. Tenslotte ligt er ook een goede samenwerking met hulpdiensten waardoor beide zijden van de grens optimaal kunnen profiteren van de faciliteiten. Met onze grote buurgemeente Bocholt kan de samenwerking nog verder worden geïntensiveerd. Ook hier speelt de Internationale Commissie een grote rol.

Wij willen Nederlandse studenten meer verleiden om te kiezen voor de op enkele kilometers afstand gelegen Westfälische Hochschule voor Bachelor en Master opleidingen in elektrotechnische en bedrijfskundige richting op hbo/universitair niveau. Daarbij gebruikmakend van bestaande subsidiemogelijkheden en informatie via Duitslanddesk van het ministerie van OCW.

De gemeente kan hierin bijdragen door het vergroten van de naamsbekendheid (opnemen in gemeentegids). Daarnaast kan de bedrijfscontactfunctionaris de bedrijven in onze regio op de hoogte brengen van de mogelijkheden van deze school. Bedrijven kunnen dan ook studenten werven die daar afstuderen. Zo houd je de jongeren ook binnen je gemeente.

Promoot deze zeer goede technische opleidingen in Bocholt, zodat er ook meer werkgelegenheid komt en daardoor meer mensen hier blijven wonen. Maak gebruik van de kracht van een grote stad als Bocholt met 70 duizend inwoners.

6.4 Duitse taal

Om de economische mogelijkheden optimaal te benutten, zou het een goede zaak zijn als veel meer leerlingen in het voortgezet onderwijs Duits zouden leren. Binnen de beperkte mogelijkheden zou de gemeente dit moeten stimuleren. Het CDA wil dat jonge kinderen meer in contact komen met Duitse kinderen zodat taal en gewoonten "de grens" wegneemt. Dit zorgt op termijn voor betere samenwerking op bestuurlijk en economisch gebied.